

Zavezniška oborožena sila obkrožila Tuniz in Bizerto

Casniška agentura Reuters poroča o prevajanju nemških in italijanskih vojakov iz Tunizije v Sicilijo. Jeklen obroč okrog Rommelove oborožene sile v severovzhodnem kotu Tunizije se zožuje.—General MacArthur svari, da bo Avstralija izgubljena, če zavezniška letala ne bodo kontrolirala ozračja nad Pacifikom. Japonska armada 200,000 mož zbrana na otokih v bližini Avstralije.—Rusi zdrobili nemško ofenzivo

Zavezniški stan, Afrika. 14. apr.—Obkrožitev Tuniza, glavnega mesta Tunizije, in Bizerte, pomorske baze, je bila izvršena danes, ko so zavezniški tanki in pehotni oddelki dospeli do prvih linij osiđenih pozicij feldmaršala Erwina Rommela. Pri tej liniji so se ustavili, da se pripravijo za napad.

Zavezniška letala so v akciji. Sestrelila so 84 osiđenih letal nad območjem koncerna Rommelove "Dunkirske poti" med Tunizijo in Sicilijo. Ta pot preko morja je odprta Rommelu za beg iz Afrike.

London, 14. apr.—Dopisniki ameriške agenture Reuters v Casabli, Švica, citirajo poročila iz Rima in Marselje, Francija, o prevajanju osiđenih čet iz Tunizije v italijanske luke v Siciliji. Vojaki kontinenti prihajajo v Cagliari, Trapano in Marsalo.

Zavezniški stan, Afrika. 14. apr.—Jeklen obroč okrog Rommelove oborožene sile v severovzhodnem kotu Tunizije se zožuje. Glavni del te sile je že za rdbami.

Osmo britska armada je zdrobila odpor osiđene sile v bližini jezera Kelbia, na južni strani Enfidavilla in Dжебina, ki sta oddaljena okrog 50 milj od Tuniza, glavnega mesta Tunizije. Prvi oddelki britske armade so se drli v Enfidaville po bitki, v kateri so pobili in ujeli več tisoč nemških in italijanskih vojakov.

Francoske čete so porazile osiđeno silo v bitki na ozemlju na južni strani Dжебina in zaledje Kerachoun. Francozi so ujeli okrog tisoč nemških in italijanskih vojakov.

V severozahodnem delu Tunizije so oddelki prve britske armade zasedli več strateških pozicij v sektorju Mezej-el-Bab, 40 milj južnozahodno od Tuniza. Pritisk na Rommelovo silo, ki beži pred zavezniki, je močan.

Britski in ameriški bombardniki so bombardirali osiđeno letališče pri Ste. Marie du Zidu, 30 milj južnozahodno od Tuniza. Druga zavezniška letala so metala bombe na Bizerto, osiđeno mornariščno bazo, ki so poškodovale več ladij in parnikov, porušile militariščne naprave in znetile ogromne požare.

London, 14. apr.—Angleški letalci so sinoči spet metali bombe na italijanska mesta. To je bil prvi napad od 14. februarja, ko so bombe padale na Milano in Spezijo.

Bombardiranje italijanskih mest je sledilo napadu ruskih letalcev na Koenigsberg, glavno mesto Vzhodne Prusije.

Zavezniški stan, Avstralija. 14. apr.—General Douglas MacArthur, čigar letala so zdrobila dva japonska letalska sunka proti Novi Gvineji in sestrelila 78 sovražnih letal, je naznanil sbranje močne japonske pomorske sile v bližini Avstralije. On je izrekel tudi svarilo, da bo Avstralija izgubljena, če ne bodo zavezniki kontrolirali ozračja. "Japonci imajo popolno komando nad pomorskimi črtami in zahodnem delu Pacifika in do-

stopi do Avstralije," se glasi svarilo. "Zavezniška pomorska sila bo igrala važno vlogo v prihajajoči bitki v tem delu Pacifika, če bo imela močno oporo v bojnih letalih. Prva linija obrambe Avstralije je letalska linija. Ako bomo izgubili kontrole v ozračju, nas pomorska sila ne bo rešila."

MacArthurjevo svarilo je sledilo izjavi generala Thomasa Blameyja, vrhovnega poveljnika zavezniške oborožene sile na otokih v južnozahodnem delu Pacifika. Blamey je dejal, da so Japonci koncentrirali armado 200,000 vojakov na otokih, ki tvorijo 2500 milj dolg lok na severni strani Avstralije.

Poročilo iz glavnega stana generala MacArthurja pravi, da so ameriški in avstralski letalci bombardirali japonske ladje v zalivu Hansi na severnem obrežju Nove Gvineje. Bombe so potopile 10,000-tonski japonski parnik, na drugem parniku pa znetile požar.

Moskva, 14. apr.—Nemci so raztegnili ofenzivne operacije na fronto na severni strani Lenjingrada in vrgli oklopne kolone in tanke v napad na ruske pozicije, a so bili vrženi nazaj z velikimi izgubami, se glasi uradni komunikacijo.

V enem sektorju fronte ob reki Volkov so Nemci izgubili dva tisoč vojakov v bitki z Rusi. Rusko poveljstvo sodi, da je obnova nacijskih vojnih operacij na severni fronti poskus vzpostavitve bloкаде Lenjingrada. Ta fronta se razteza od Ladoškega do Ilmenskega jezera. Nemška blokada tega mesta je bila zdrobljena pred nekaj meseci z rusko okupacijo Schlussemburga, vojaške trdnjave na ozemlju, kjer se reka Neva izliva v Ladoško jezero.

Preiskava proti jeklarski korporaciji

Pittsburgh, Pa., 14. apr.—Federalna veleporota bo vodila preiskavo proti Carnegie-Illinois Steel Corp., ki je obdolžena, da je dostavljala pokvarjene jeklene plošče za gradnjo bojnih ladij. Tanker Schenectady, zgrajen v ladjedelnici Kaiserjeve kompanije, se je prejel na dvoje po spustitvi v morje kot posledica pokvarjenih plošč. Preiskavo proti korporaciji je naznanil Tom C. Clark, pomožni federalni justični tajnik, ki je prišel v Pittsburgh iz Washingtona.

Amerika proslavila dvestoletnico Jeffersonovega rojstva

Washington, D. C., 14. apr.—Vsa Amerika je včeraj proslavila dvestoletnico rojstva Thomasa Jeffersona, očeta ameriške demokracije in avtorja izjave neodvisnosti. Predsednik Roosevelt je govoril v zvezi z odkritjem Jeffersonovega spomenika v Washingtonu, "svetišča svobode". Predsednik je med drugim dejal, "da ta ameriška generacija, kakor ona, katere član je bil Jefferson, lahko izgubi svobodo, če se ne bo borila za njo."

Vlada posegla v rudarski spor

Piketisti izvižgali Johna L. Lewisa

New York, 14. apr.—Delavska tajnica Frances Perkins je posegla v kontroverzo med rudarsko unijo UMWA in operaterji z apelom za podaljšanje delovnega tedna na šest dni, da bodo rudarji imeli večje dohodke. Apel bo prišel danes na razpravo.

Delavska tajnica je poslala telegram z apelom Johnu L. Lewisu, predsedniku unije, in operaterjem. Lewis je odgovoril, da bo apel upošteval. Upanje je, da ga bodo upoštevali tudi operaterji. Pogajanja glede sklenitve pogodbe, ki naj bi nadomestila ono, katere veljavnost je potekla 1. aprila, se nadaljujejo.

Lewis je bil včeraj izvižgan po piketih, članih unije hoteljskih delavcev (CIO), ko je šel skozi njihove vrste v hotel Roosevelt. Lewis je ignoriral pikete in napis, ki so jih nosili. Eden napis se je glasil: "CIO podpira predsednika Roosevelta, Lewis pa uprizarja navale na unijo CIO in pomaga Hitlerju."

McNutt zagotovil pomoč farmarjem

Dobili bodo dovolj delavcev

Washington, D. C., 14. apr.—Paul V. McNutt, načelnik federalne komisije za dobavo moštva, je zagotovil farmarjem, da bodo dobili dovolj delavcev za obdelovanje polja in pospravljanje pridelkov. Armada in živilska administracija, kateri načeljuje Chester C. Davis, bosta sodelovali v McNuttovo komisijo in skrbeli, da bodo delavci poslani v farmarske okraje.

McNuttovo zagotovilo je sledilo poročilu, ki ga je objavil general Lewis B. Hershey, direktor federalne naborne uprave. V tem je rečeno, da so mu direktorji državnih nabornih uradov predložili optimistično poročilo o razpoložljivi delovni sili.

Na podlagi odredbe, izdane zadnji teden, bodo moški v starosti 38 do 45 let oproščeni vojaške službe, če se prijavijo za delo v vojnih industrijah in na farmah. Krajevni naborni uradi so bili že instruirani v tem smislu. Senatni odsek za apropiacije je odobril načrt, ki daje Davisu oblast v izvajanju farmarskega programa. Za financiranje tega programa je dovolil vsoto \$40,000,000.

Beg iz jetnišnice se ponestrčil

San Francisco, Cal., 14. apr.—Dva jetnika, sta utonila, dva druga pa sta bila prijeta in odvedena nazaj v jetnišnico na otoku Alcatrazu, iz katere so skušali pobegniti. Utonila sta James A. Boardman in Floyd G. Hamilton, ujeta pa sta bila Fred Hunter in Alvin Karpis.

Vojaško letalo padlo na jezero

Chicago, 14. apr.—Eden letalec se je ubil, drugi je bil ranjen, enega pa še pogrešajo po nesreči, ki se je pripetila, ko je vojaško letalo v snežnem viharju treščilo na jezero. Ubili letalec je bil George H. Green iz Bostona.

ODBOR PODPRLE ODREDBO ZA USTALITEV MEZD

Direktorji pokrajinskih uprav dobili navodila IZVAJANJE MEZDNE FORMULE

Washington, D. C., 14. apr.—Vojno-delavski odbor je v svojem prvem odloku podprl Rooseveltovo odredbo glede ustalitve cen in mezd in naznanil, da se bo držal mezdne formule, izdane v zadevi "Malega jekla", ki določa zvišanje mezd le za petnajst odstotkov nad točko, ki je prevladovala v januarju 1. 1941. Direktorji pokrajinskih uprav so dobili zadevne instrukcije, ki bodo rezultirale v zavrnitvi 10,000 izmed 17,000 apelovalov za zvišanje mezd. Odbor je naglasil, da se bo dobesedno držal provizij odredbe, katero je objavil predsednik Roosevelt zadnji četrtek.

Odlok odbora, ki ga tvorijo reprezentantje delavcev, delodajalcev in javnosti, je soglasen. Demonstriral je, da se bo držal mezdne formule z razsodbo v slučaju Universal Atlas Cement Co., Universal, Pa. Ta razsodba je prva, odkar je Roosevelt objavil odredbo. Delavci v tovarni omenjene kompanije bodo dobili zvišanje plače le za dva centa na uro na temelju mezdne formule, namesto pet in pol centa na uro.

(Robert K. Burns, direktor čiškaške uprave vojno-delavskega odbora, je naznanil, da bo odlok rezultiral v zavrnitvi 1180 izmed 1350 apelovalov za zvišanje mezd, ki so mu bili predloženi v svrhu akcije.)

Wayne L. Morse, reprezentant javnosti v vojno-delavskem odboru, ki je sestavljal odlok, nanašajoč se na delavce v tovarni Universal Atlas Cement Co., je dejal, da ta odlok velja za vse druge slučaje.

Philip Murray, predsednik Kongresa industrijskih organizacij, je apeliral na uradnike vseh unij, naj podpirajo Rooseveltovo odredbo, ki določa ustalitev mezd in cen.

Produkcija tankov obnovljena

Unija CIO preklcala stavko

Chicago, 14. apr.—Produkcija tankov za armado je bila obnovljena v tovarni Pressed Steel Car Co., ko se je okrog 4000 stavkarjev, članov avtne unije (CIO), vrnilo na delo.

Stavka je bila oklicana zadnji ponedeljek, ko je nastal zastoj v pogajanjih glede sklenitve nove pogodbe. V konflikt je posegla federalna vlada in poslala posredovalca, da ga izravna. Pogajanja se bodo danes nadaljevala.

Medtem pa unija Amalgamated Assn. of Street, Electric Railway Employees, včlanjena v Ameriški delavski federaciji, pritiska na vlado za posredovanje v mezdnem sporu med njo in Chicago, Aurora & Elgin Railroad. Unija je zapretila z oklicem stavke, ki izbruhne v nedeljo, če ne bo podvzeta nobena akcija.

Zelezničarji zahtevajo zvišanje plače za 25 centov na uro.

Splušna vojaška mobilizacija na Hrvaškem

Carigrad, Turčija, 14. apr.—Poročilo iz Zagreba pravi, da je vlada "poglavnik" Pavelića, Hitlerjeve lutke, odredila splošno vojaško mobilizacijo moških v starosti 23 in 43 let. Fantje v starosti 18 do 23 let se morajo vezbiti za vojaško službo.

Domače vesti

Obiski in posdravi

Chicago, — Louis E. Malnarich iz So. Chicago, ki je v službi strica Sama kot letalski kadet na Ellington Fieldu, Texas, je 14. t. m. v družbi svojih staršev obiskal gl. urad SNP in uredništvo Prosvete.

Nesreča na zapadu

Pueblo, Colo. — Pri delu se je pred dnevi težko poškodoval 17-letni Alvin Papež. Beložareča tračnica mu je prizadela hude rane na glavi in nahaja se v bolnišnici.

Nov grob v Lorainu

Lorain, O. — Dne 3. t. m. je tukaj umrla Karolina Hribar, stara 57 let in doma iz Gradenca pri Žužemberku na Dolenjskem. Zapuška moža in devet odraslih otrok, dočim jih je rodila štirinajst, toda pet je že mrtvih.

Člani avtne unije zastavkali

Odslovitev delavca izzvala protest

Cleveland, O., 14. apr.—Člani unije avtnih delavcev (CIO) so zastavkali v tovarni Thompson Products Co. Ed Hall, organizator unije, je dejal, da je stavka sledila odslovitvi nekega delavca, katerega je kompanija obdolžila falsifikacije produkcijskega rekorda.

Aranžiran je bil sestanek med reprezentanti unije in kompanije, toda kompanija je ugovarjala, ker je unija poslala po delegatov na sestanek. Zahtevala je, naj odidejo, in ko so zahtevo ignorirali, so bili izgnani iz tovarne. Tem se je pridružil sedem drugih delavcev, katerim so kompanijski strahotniki odvzeli znake. Hall je zahteval ponovno uposlitev prizadetih in da se spor predloži v rešitev vojno-delavskemu odboru v Washingtonu. Pokrajinski uradniki tega odbora niso hoteli poseči v kontroverzo, nakar je sledila stavka.

Prvo poročilo se je glasilo, da je R. J. Thomas, predsednik avtne unije, avtoriziral oklic stavke, kar pa je on zanikal. Unija je obdolžila kompanijo, da se ne drži provizij sklenjene pogodbe.

Bellaire, O., 14. apr.—Okrog 160 rudarjev je zastavkalo v premogovniku Rail & River Co. v znak protesta, ker so bili štirje uslužbenci oproščeni vojaške službe. Uradniki šestega rudarskega distrikta UMWA so izjavili, da niso avtorizirali oklica stavke.

Sedem oseb obtoženih zarote

Jersey City, N. J., 14. apr.—Sedem moških, med temi upravitelj tovarne, je veleporota okraja Hudson obtožila zarote v zvezi s prodajanjem služb v ladjedelnici Federal Shipbuilding & Drydock Co., Kearney, N. J. Georges H. Kopp, nadzornik v državnem delavskem departamentu, je predložil veleporoti imena onih, ki so plačali \$150 do \$500 za dela v strojniških oddelkih ladjedelnice, dasi niso imeli potrebnih izkušenj. Kopp je napovedal nadaljnja razkrivanja v škandalu.

Glasilo sovjetske vlade hvali Jeffersona

Moskva, 14. apr.—Izvestja, glasilo vlade, so objavila uvodnik z naslovom "Stari ameriški demokrat", v katerem hvalijo Thomasa Jeffersona. "Narod, ki je rodil Jeffersona, zna ceniti svojo lastno svobodo in svobodo drugih narodov", pravi uvodnik.

Mirovna ofenziva diktatorja Španije

Franco se zanaša na pomoč nevtralnih držav

London, 14. apr.—Španski diktator Francisco Franco bo kmalu začel veliko mirovno ofenzivo, se glase sem dospela poročila iz zanesljivih virov. On upa, da bodo ofenzivo podprle nevtralne države in je že sugeriral ustanovitev "Lige nevtralcov". Namen te naj bi bila zaščita interesov držav, ki niso udeležene v drugi svetovni vojni.

Franco je že predlagal vladam Portugalske, Švice, Irake, Švedske, Turčije, Peraije in Argentine, naj ustanove tako ligo. Franco še ni dobil odgovora od vlad teh držav in nekatere v Evropi so hladno sprejele njegov predlog.

Zdi se, da Franco želi, da se Španija drži proč od povojnih skem, ki jih sestavljajo zavezniki, čeprav se zanima za zavezniške diskuzije o denarstvu, trgovini in ekonomiji. Nevtralne države še niso bile vprašane, naj se udeležijo teh diskuzij.

Domneva je, da se je predlog, s katerim je prišel Franco na dan, rodil v Vatikanu po sestanku med Mussolinijem in Hitlerjem. Znano namreč je, da bi se Italija rada umaknila iz vojne. Značilno je dejstvo, da je newyorški nadkrof Francis Spellman konferiral s Francmom po obisku Vatikana. General Mark W. Clark, poveljnik petega ameriškega armadnega zbora v Maroku, je dvakrat obiskal generala Luisa M. Orgaza, vrhovnega komisarja in poveljnika čet v španskem Maroku, kar je tudi značilno. Španski diplomatični štab v Londonu je bil nedavno povečan in med člani tega štaba je oseba, o kateri se ne more reči, da je naklonjena osišču.

Churchillova izjava o pomorski vojni

Poslanec zavrnil ameriške kritike

London, 14. apr.—Premier Winston Churchill je izjavil v parlamentu, "da v celoti držimo svoje v vojni proti sovražnim podmornicam." To je bil njegov odgovor laboritu Emanuelu Shinwellu, ki je hotel vedeti, kaj Churchill misli o izjavi ameriškega mornarišnega tajnika Knoxa, katero je podal 6. aprila, da so nemške podmornice potopile več zavezniških parnikov na Atlantiku v marcu nego v februarju in da je situacija resna.

Churchill je dejal, da se strinja z Knoxovo izjavo, ki pa se nanaša le na omejeno dobo, sledeči oni, v kateri je bilo število po podmornicah potopljenih parnikov neznan.

Poročila iz osiđenih držav trdijo, da so podmornice potopile ali poškodovale nadaljnih 32 zavezniških parnikov na Atlantiku in Sredozemskem morju. Italija je priznala izgubo ene križarke, dveh podmornic in treh torpednih čolnov.

Poslanec Alec Cunningham-Reid je zavrnil ameriške kritike Velike Britanije, ki omalovažujejo britske vojne napore. Dejal je, da bi bila Amerika pod nemško dominacijo, če ne bi bilo incidenta, ki se imenuje bitka za Veliko Britanijo. Nemške bombe so ubile 50,000 oseb in ranile 100,000 v Angliji, ko je bila tarča največjega bombardiranja iz zraka.

OVIRE V NAPORIH ZA SPOJITEV FRANCOZOV

Vprašanje oblike nove organizacije v ospredju CATROUX SE VRNE V AFRIKO

London, 14. jan.—Razlike v pojmihi glede oblike nove organizacije, v kateri naj bi se strnile vse francoske politične grupe, ovirajo sklenitev sporazuma med odborom borbenih Francozov, kateremu načeluje general Charles de Gaulle, in generalom Giraudom, vrhovnim komisarjem severne Afrike. To je postalo očitno, ko je general Georges Catroux, De Gaulleov zaupnik, predložil odboru svoje poročilo o rezultatu razgovora med njim in Giraudom.

V zadnjih tednih so britski in ameriški krogi naglašali, da je osebnost obeh generalov glavna ovira v naporih za dosego sporazuma. To je v konfliktu z izjavami Girauda in De Gaulle. Oba trdita, da njuni poziciji ne štejata dosti v pogajanjih; važna je le oblika nove organizacije.

V nasprotju s poročili v angleških listih, odbor borbenih Francozov vidi izhod iz situacije. Zavrzel je stališče, da se potežkoče lahko premagajo, če obe grupi pokažeta voljo za kooperacijo. Pristaši De Gaulle upajo, da se bo položaj izboljšal, ko pride v London general Bouscat, šef štaba Giraudove letalske sile v Afriki. Njegov obisk bo dokaz, da so odnosi med De Gaullem in Giraudom prijateljski.

General Giraud je za to, da nova francoska organizacija mora biti v prvi vrsti militaristična. Ustanovitev take organizacije je v soglasju z dogovorom med Veliko Britanijo in Ameriko, da ne sme biti sunanjega pritiska na francosko ljudstvo, ko bo Francija osvobodjena, kakšno vlado ali voditelje si izbere. Unija za patriotsko akcijo v severni Afriki bo morala revidirati svoj program. Ta je za ustanovitev provizorične francoske vlade, v kateri naj bi bile reprezentirane vse politične grupe.

General Catroux se bo kmalu vrnil v Alžir, kjer bo imel razgovore z Giraudom in ga informiral o zaključkih, sprejeti na sejah članov odbora borbenih Francozov.

Praznovanje vse-ameriškega dneva

Podpredsednik Wallace govoril v Peruju

Washington, D. C., 14. apr.—Državni tajnik Cordell Hull bo odprl proslave vseameriškega dneva danes z govorom pred reprezentanti Unije ameriških republik. Naznanilo je objavil urad za koordinacijo medameriških zadev.

Vse ameriške države bodo zastopane pri proslavah. Govorniki na radiopostajah bodo poudarjali enotnost in sodelovanje med ameriški republikami v borbi proti osiđni agresiji. Na programu so shodi in parade.

Lima, Peru, 14. apr.—Ameriški podpredsednik Henry A. Wallace je poveljeval to republiko kot deželno, ki je v ospredju borbe za ustanovitev demokracije. V svojem govoru je naglašal, da je veliko prispevala k civilizaciji. Danes, ko se bodo vršile proslave vseameriškega dneva, bo Wallace govoril v perujskem senatu.

Vesti z jugoslovnaske fronte

Poročila Jugoslovnaske informacijskega centra in drugih virov

FRAN GABROVŠEK. DELEGAT JUGOSLOVANSKE VLADE PRISPEL V NEW YORK
New York, 11. apr. (NYT). — V večeršnjem New York Timesu se nahaja naslednja vest: Jugoslavlani pripravljani na invazijo.

Včeraj je pristalo na La Guardia Field letalo American Export Airline s 15 potniki iz Velike Britanije. Med njimi se je nahajal Fran Gabrovšek, član komiteja jugoslovnaske vlade v emigraciji, ki je prišel v Ameriko za tri mesece, da se posveti vojnemu problemu.

General je izjavil, da je armada generala Draže Mihajloviča pripravljena na udar proti silam osi, ki jih obkrožajo; udarila bo, kakor hitro se bo začela, za vzemiti invazija Evrope. Dodal je tudi, da so poročila o fricijah med silami generala Mihajloviča in jugoslovnaskimi partizani pod komunističnim vodstvom pretirana; spori nimajo onega ostrega značaja, katerega jim pripisujejo.

Z londonskega radia

London, 31. marca (Radiopremijna služba). — Govornik na srbskohrvatski oddaji ostro odgovarja Paveličevi radiopostaji, ki je izjavila, da bo treba v bodoče zasejati več sladkorne rpe in še nekaterih drugih pridelkov. Močno je poudarjal, da je poglavitna zahteva sedanjega časa, da kmetijstvo poveča množino svojih pridelkov in da skrbi zato, da bo tudi najmanjša krpica zemlje dala svoj maksimum.

V...
Z londonskega radia
London, 31. marca (Radiopremijna služba). — Govornik na srbskohrvatski oddaji ostro odgovarja Paveličevi radiopostaji, ki je izjavila, da bo treba v bodoče zasejati več sladkorne rpe in še nekaterih drugih pridelkov. Močno je poudarjal, da je poglavitna zahteva sedanjega časa, da kmetijstvo poveča množino svojih pridelkov in da skrbi zato, da bo tudi najmanjša krpica zemlje dala svoj maksimum.

V...

JUGOSLOVANI V NEMŠKI UNIFORMI
(Angleški list "Evening Standard" je prinesel dne 28. januarja članek o Jugoslovnih, mobiliziranih v nemško vojaško službo — tu gre brez dvoma za Slovence, vpoklicane v nasprotju z mednarodnim pravom — katere so Nemci poslali v Italijo, da vrše garnizijsko službo.)
Casniska agentura Reuter je prinesla vest, da je bilo v Tuniziji ujetih več Jugoslovanov v nemški vojaški uniformi, od katerih sta dva, stara prvi 19 let, drugi 23 let, izjavila, da sta bila pred šestimi meseci prislino vpoklicana v nemško armado; prva sta nekaj časa v Neapolu, v mesecu januarju so jih poslali v Tunizijo.
Z ozirom na položaj v Italiji, pravi Evening Standard, je zelo značilno dejstvo, da Mussolini s svoje strani mobilizira Italijane v garnizijsko službo v Jugoslaviji, docim pošilja Hitler Jugoslovane v garnizijsko službo v Italiji.
Rade volje daje Hitler Jugoslovanom orožje, da bi ga v njegovi službi uporabili proti Italijanom, toda na fronto jih ne pošilja rad. V Tuniziji so imeli Jugoslavlani nevarno nalogo, da pred nemškimi tanki in infanterijo čistijo mina polja.

Mešanska mobilizacija na Hrvaškem
Nemski tedno je poročal v začetku februarja naslednje: Dr. Pavelič je odredil na Hrvaškem splošno mešansko mobilizacijo. Izšel je dekret, ki predvideva prisilno uporabo, prisilno prisilnostvo bo obvezano, da se posveti vojnemu naporu. Izmed 70 let starosti in matere z letno dobičeta.

Poljedelstvo v Srbiji
Nemski popis "Donauzeitung" pravi v svoji številki od 24. januarja, da je Nedičev poljedelski minister Radoslav Veselinović izjavil, da bodo morali srbski kmetje obdelovati zemljo prav do zadnje krpe plodne grude. Veselinović je izdal poziv naslovljen kmetom, naj takoj odložijo ves preostanek živežnih pridelkov in naj svojo domovino zalagajo s hrano, tako da bodo mogli živeti tudi oni kraji, ki ne proizvajajo dovolj.
Objavil je tudi, da bo treba v bodoče zasejati več sladkorne rpe in še nekaterih drugih pridelkov. Močno je poudarjal, da je poglavitna zahteva sedanjega časa, da kmetijstvo poveča množino svojih pridelkov in da skrbi zato, da bo tudi najmanjša krpica zemlje dala svoj maksimum.

Poljedelstvo v Srbiji
Nemski popis "Donauzeitung" pravi v svoji številki od 24. januarja, da je Nedičev poljedelski minister Radoslav Veselinović izjavil, da bodo morali srbski kmetje obdelovati zemljo prav do zadnje krpe plodne grude. Veselinović je izdal poziv naslovljen kmetom, naj takoj odložijo ves preostanek živežnih pridelkov in naj svojo domovino zalagajo s hrano, tako da bodo mogli živeti tudi oni kraji, ki ne proizvajajo dovolj.

Rakovici, ki je trdila, da so nesreče našega naroda krivi oni, ki so izvedli revolucijo dne 27. marca.
Vsi ti poskusi Paveličeve propagande so brezuspešni, ker je hrvaški narod vedno odklanjal to naziranje in povrh tega še v svojih težkih sedanjih izkušnjah dobil nov dokaz zato, da se njegova usoda in srečnejša bodočnost nahaja v rokah naših zaveznikov. Izdajalec Pavelič je zagrešil uboje nad Srbi, katere obsoja ves svet in poskušal s silo pokatoličiti preostale Srbe.

Tudi Milan Nedič v Srbiji je napadal revolucijo 27. marca. Toda ta preobrat ni bil le delo male peščice ljudi, temveč posledica skupnega upora vsega naroda. Ako bi ne bilo izdajalcev kakor sta Nedič in Pavelič, bi bil imel naš narod manj žrtev in bi ne bil toliko trpel.
Toda naš narod se ne bi bil rešil nesreče tudi, ako bi bil po volji narodnih izdajalcev podpisal pakt s Hitlerjem. Ali morda Rumunija ni razkosana — ljub temu, da je Hitlerju poklonila preko 300.000 mladih rumunskih življenj? Nedič izroča Srbe Nemcem, da jih streljajo, a obenem trdi, da dela za blagor domovine. Nedič in Pavelič in oni, ki z njimi sodelujejo, nosijo odgovornost za neštete tisoče nedolžnih žrtev.

ni velike razlike, kako ravnati z otroci po otroških domovih, ki so osiroteli v londonskem "blitzu" in kako ravnati z otroci, ki so preživeli grozote jugoslovnaske državljanske vojne in tuje okupacije. Da, nekaj razlike je in na te vas opozore predavateljice. Tako smo poslušali onega dne celo uro, kako je za mlade ljudi okoli 15 let veliko težje najti duševno uravnoteženost, če se fizično telo ne more prirodno razvijati, ko potrebuje največ hrane za rast in je nima. "Veliko, veliko razumevanja boste potrebovali in veliko, veliko potrpljenja." To slišimo vedno in vedno znova.

Pismo iz Londona

(Izvirno poročilo Prosveti) 19. marca 1943.

Začela sem spet hoditi v šolo. Danes sem se naučila vsega, kar nam je treba znati o pitni vodi. Katero in kako vodo je priporočljivo rabiti kot pitno vodo. Deževnica n. pr. je verjetno brez bacilov, če je shranjena v primernih zaprtih posodah. Tako je voda, ki se zbere na vrhu hriba in ki curlja doli po pobočjih, če jo speljejo v rezervoar. Izvirni in studenci so bolj sumljivi in nevarni. "Za pesnike je studenčnica simbol čistote — ne verjemite jim." Kako napraviti vodo pitno, če sumite, da je okužena? Preverite jo. Včasih to ni mogoče. Če nimate ognja ali posode ali obojega. Klorinirajte jo. Pridenite klorina v razmerju 1:1 milijon. En del klorina na milijon delov vode. Klorin je običajno v obliki plina, ki ga ni mogoče vedno imeti pri rokah. Najlažje ga je imeti pri sebi v obliki "bleaching powder", v dobro zaprti kovinski škatlji se obdrži dolgo v pravi formi. Kako vzeti vodi zoprti okus po klorinu? V dvoilitrsko steklenico denite dva zrnca "hypo", soli, ki jo rabijo fotografi za fiksiranje.

Ali ste vedeli, če je voda okužena in stoji nekaj časa, recimo en teden, da bacili v njej pokrkajo? Bacili tifusa, kolere in griže morajo imeti toplo človeško telo, da se dobro počutijo, da žive in se množe. Torej čim dalj stoji voda v razmeroma hladni klimi — vse kar je nižje kot človeška temperatura — tem bolj verjetno je, da je brez bacilov. Med tem so se verjetno nabrale smeti v vodi, ali smeti so lahko popolnoma higijenske, bacili ne morejo biti. Če popijete včasih nekaj smeti, ne škodi veliko. Bacili se redijo v živem ali mrtvem živalskem organizmu, rastlinski smeti zato niso nevarne. Tole sem danes poslušala in si mislila, ko bi le prej vedela ono o klorinirani vodi, kako ji odvzeti okus, ki je tako neprijeten. Ko smo imeli "blitz" in so nam poškovali vodovod in ni prišlo vode iz nobene pipe po hiši, so vojaki vozili v avtomobilih vodo po ulicah in jo razdeljevali. Čakali smo v soboto popoldne, da smo dobili vodo in čakali smo na kotliček, da bi zavrela za čaj. Se nikdar nisimo čakali tako težko, še zdaj se tega spominjam. Ko je bil čaj nalit v skodelicah — ni bil užiten. Kot da bi popili vso bolnišnico, se vam je zatikalo v ustih. Zdjaj bi vedela, kako si pomagati v takim slučaju.

Šola, v katero hodim, je kurz za pomoč v vojni Evropi. Priredil ga je British Council, ki ima mnogo dela z zavezniki, begunci in vladami in ljudmi v Londonu. To vam je mednarodna mešanica, begunski babilon, zgneten skupaj v mali predavalnici blizu St. Pancras kolodvora, v okraju, ki je trpel velike pod udarci nemških bomb. Tam se lahko spoznate z vsako nacijo starodavne Evrope. Poljakine v uniformah svoje armade razpravljajo neprestano v svojem aristokratsko-zanosnem jeziku. Čehinje, Belgijanke, Francozinje, Judinje, kdo ve odkod. Nekaj moških med njimi, ne veliko. Tam Francoz v uniformi, tam Anglež v civilu. Nekatere poslušalke so mlade in elegantne, druge že v letih. Tako smo se zbrali tukaj, da poslušamo nasvete angleških profesorjev in predavalk.

Nekateri naši ljudje, s katerimi sem govorila o šoli, se smejejo skeptično. "V praksi je vse drugače, kakor pri predavanjih." Kaj morejo znati in vedeti angleški profesorji o naših ljudeh in krajih! Ni jih mogoče pretvrditi, da je po vsem svetu ista stvar — ali vsaj zelo podobna — kako spraviti pod streho in hrati tisoče ljudi, ki so jim bili domovi porušeni, ko ni ne transporta, ne praznih hiš, ko ni ne elektrike, ne plina, ne kurjave kakršne koli vrste. Ni jih mogoče prepričati, kaj so naši predavatelji vse doživeli in napravili v časih angleškega "blitza".

Ljudje so si v bistvu povsod enaki. Angleži so morda bolj flegmatični, kakor drugi, ali to jim ni edino prineslo zmage. Razen tega vedo, kaj je ljudem treba najbolj nujno, da prežive katastrofo. In povrh veda, kako organizirati pomoč in kako spraviti pomožno akcijo v pogon. Ta tri dejstva so dobila vojno za Anglijo in zaveznike. Ker ta dejstva so jim pomagala, da so prestali težak in dolgotrajen "blitz", ki bi zlomil marsikatero drugo deželo. Pogum ne pride v ljudi, kakor Sv. duh na binokostno nedeljo v obliki goloba iz neba. Pogum je sestavljen iz tisočev drobcev, ki so razmetani po človeku in okoli njega v njegovi zavesti in podzavesti. Toplo kosilo, počitek ob ognju v družbi sosedov, s katerimi se lahko pogovorijo o prestanih grozotah, prijazna beseda, Churchillov obisk, vse take malenkosti napravijo nesrečo bolj znosno. Bila je organizacija pomoči za prebivalstvo, ki je dobila to vojno za Anglijo. In tega se lahko naučimo od Angležev, tega se moramo naučiti od njih, da ne napravimo dobre prilike.

Ni velike razlike, kako ravnati z otroci po otroških domovih, ki so osiroteli v londonskem "blitzu" in kako ravnati z otroci, ki so preživeli grozote jugoslovnaske državljanske vojne in tuje okupacije. Da, nekaj razlike je in na te vas opozore predavateljice. Tako smo poslušali onega dne celo uro, kako je za mlade ljudi okoli 15 let veliko težje najti duševno uravnoteženost, če se fizično telo ne more prirodno razvijati, ko potrebuje največ hrane za rast in je nima. "Veliko, veliko razumevanja boste potrebovali in veliko, veliko potrpljenja." To slišimo vedno in vedno znova.

"Ne smete obupati, če pridete v vas in poprosite ljudi, naj vam prineseš kof vodo od onega studenca. Zgoditi se zna, da vam odgovore, da je pretežko, da tega ne zmorejo. Čudno se vam bo zdela, da je to pretežko za ljudi, ki so pretrpeli in prenesli v zadnjih mesecih toliko hujske stvari. Pozabiti ne smete, da je človeška narava, da popusti v trenotku, ko je popustil pritisk nanje. Le pomislite, kako je zdaj z nami, koliko ljudi govore o protizračnih topovih in streljanju, 'ki ga ni mogoče prenesti za ves svet.' Tako slišite govoriti ljudi, ki so šli skozi najhujsše čase "blitza" in so ga lažje prenesli, kakor zdajšnji barabaž. Protizrakoplovni topovi streljajo mnogo hujsje ali razmeroma ne toliko bolj, kakor jih mi ne moremo prenesti. Napetost, ki nas je težila, je popustila in z njo so popustile naše sposobnosti, da prenesemo mnogo težje stvari."

Kar poslušamo v šoli, so čisto prirodne in preproste stvari, ali je vendar koristno, da nas spominjo nanje, da jih ne pozabimo. Dolenjska. Najzanesljivejše dnevne delavske vesti so v dnevniku "Prosveti". Ali jih čitate vsak dan?

ni tisoče ljudi, ki so jim bili domovi porušeni, ko ni ne transporta, ne praznih hiš, ko ni ne elektrike, ne plina, ne kurjave kakršne koli vrste. Ni jih mogoče prepričati, kaj so naši predavatelji vse doživeli in napravili v časih angleškega "blitza".

Ljudje so si v bistvu povsod enaki. Angleži so morda bolj flegmatični, kakor drugi, ali to jim ni edino prineslo zmage. Razen tega vedo, kaj je ljudem treba najbolj nujno, da prežive katastrofo. In povrh veda, kako organizirati pomoč in kako spraviti pomožno akcijo v pogon. Ta tri dejstva so dobila vojno za Anglijo in zaveznike. Ker ta dejstva so jim pomagala, da so prestali težak in dolgotrajen "blitz", ki bi zlomil marsikatero drugo deželo. Pogum ne pride v ljudi, kakor Sv. duh na binokostno nedeljo v obliki goloba iz neba. Pogum je sestavljen iz tisočev drobcev, ki so razmetani po človeku in okoli njega v njegovi zavesti in podzavesti. Toplo kosilo, počitek ob ognju v družbi sosedov, s katerimi se lahko pogovorijo o prestanih grozotah, prijazna beseda, Churchillov obisk, vse take malenkosti napravijo nesrečo bolj znosno. Bila je organizacija pomoči za prebivalstvo, ki je dobila to vojno za Anglijo. In tega se lahko naučimo od Angležev, tega se moramo naučiti od njih, da ne napravimo dobre prilike.

Ni velike razlike, kako ravnati z otroci po otroških domovih, ki so osiroteli v londonskem "blitzu" in kako ravnati z otroci, ki so preživeli grozote jugoslovnaske državljanske vojne in tuje okupacije. Da, nekaj razlike je in na te vas opozore predavateljice. Tako smo poslušali onega dne celo uro, kako je za mlade ljudi okoli 15 let veliko težje najti duševno uravnoteženost, če se fizično telo ne more prirodno razvijati, ko potrebuje največ hrane za rast in je nima. "Veliko, veliko razumevanja boste potrebovali in veliko, veliko potrpljenja." To slišimo vedno in vedno znova.

"Ne smete obupati, če pridete v vas in poprosite ljudi, naj vam prineseš kof vodo od onega studenca. Zgoditi se zna, da vam odgovore, da je pretežko, da tega ne zmorejo. Čudno se vam bo zdela, da je to pretežko za ljudi, ki so pretrpeli in prenesli v zadnjih mesecih toliko hujske stvari. Pozabiti ne smete, da je človeška narava, da popusti v trenotku, ko je popustil pritisk nanje. Le pomislite, kako je zdaj z nami, koliko ljudi govore o protizračnih topovih in streljanju, 'ki ga ni mogoče prenesti za ves svet.' Tako slišite govoriti ljudi, ki so šli skozi najhujsše čase "blitza" in so ga lažje prenesli, kakor zdajšnji barabaž. Protizrakoplovni topovi streljajo mnogo hujsje ali razmeroma ne toliko bolj, kakor jih mi ne moremo prenesti. Napetost, ki nas je težila, je popustila in z njo so popustile naše sposobnosti, da prenesemo mnogo težje stvari."

Kar poslušamo v šoli, so čisto prirodne in preproste stvari, ali je vendar koristno, da nas spominjo nanje, da jih ne pozabimo. Dolenjska. Najzanesljivejše dnevne delavske vesti so v dnevniku "Prosveti". Ali jih čitate vsak dan?

Nacisti so mislili, da so si jo zares osvojili. Toda kmalu so v svoje presenečenje uvideli, da je podjarmljenje Jugoslavije naloga, ki nima nobenega konca. Kmalu so se pojavili četniki, slavni po svojih pesmih in dejanjih in ustvarili različne točke odpornosti, ki so imeli v planinskih krajih neštete oporišče. Te skupine rebelev so se spojile v ogromno armado, ki zdaj gloda življenjsko važne organe nacistične pošasti, ki je požrla njihovo zemljo. Kmalu se bodo Jugoslavlani s pomočjo zaveznikov pregrizli ven v sončno luč in svobodo.

Kadar pride ta dan, bodo imena jugoslovnaske rebelev zapisana visoko na vrhu seznama onih, ki so cenili čast in svobodo višje nego vse drugo na svetu.

Senator Joseph Guffey, Pennsylvania
Senator Guffey je član senatovih odborov za vojno in za zunanje zadeve. Njegova izjava je bila naslednja: "V pomladanski sezoni 1941 so bili izgledi onih redkih demokracij, ki so se še borile, jako mračni in čas je bil zanje najdragocenejša stvar. Grki so se bili uprli italijanskemu napadalcu in ga vrgli nazaj preko svojih meja in se niso udali niti takrat, ko jih je napadla Nemčija. Ves svet je zrl na Jugoslavijo, katere ljudstvo se ni bilo še nikdar umaknilo v obrambi svoje svobode — to je ljudstvo, ki je v zadnji vojni jedlo volkove, a je vendar v svojih gorah vztrajalo tako dolgo, da so prispeli zavezniki in v Vardarski dolini udarili centralnim silam smrtni udarec. Jugoslavlani so strmoglavili svojo apizersko vlado, ostali zvesti svojim pogodbam in zavrnili grožnje dveh ogromnih velesil. Obe deželi sta bili napadene dne 6. aprila in sta plačali strahotno ceno za svoje medsebojno prijateljstvo in za zvestobo idealom, za katere se zdaj bori 31 Zedinjenih narodov. Njihova mesta so bila porušena, na tisoče civilnega prebivalstva je bilo pokolenega od strojnica in njihove dežele so bile oropane vsega, kar je sovražnik le mogel odnesti. Milijon Grkov in milijon Jugoslovanov je umrlo — kar je najvišja cena, plačana od katerega koli drugega naroda v tem boju za svobodo sveta, ako upoštevamo razmerje s celokupnim prebivalstvom. A kljub temu se še vedno naprej bore. Ni dvoma o tem, da sta si Grčija in Jugoslavija zaslužili občudovanje nas vseh in častno mesto v zgodovini in v zboru narodov nove Evrope po zmagi."

Ob drugi obletnici padca Jugoslavije

(O priliki druge obletnice nacističnega napada na Jugoslavijo in Grčijo so nekateri kongresni prvaki podali laskave izjave o vztrajnosti in hrabrosti obeh balkanskih narodov in njihovi brezpojnosti volji do svobode. Prinašamo nekatere važnejše teh izjav.)

Senator Elbert Thomas, Utah

Senator Thomas je član senatovih odborov za vojno in za zunanje zadeve. Njegova izjava je bila naslednja: "V pomladanski sezoni 1941 so bili izgledi onih redkih demokracij, ki so se še borile, jako mračni in čas je bil zanje najdragocenejša stvar. Grki so se bili uprli italijanskemu napadalcu in ga vrgli nazaj preko svojih meja in se niso udali niti takrat, ko jih je napadla Nemčija. Ves svet je zrl na Jugoslavijo, katere ljudstvo se ni bilo še nikdar umaknilo v obrambi svoje svobode — to je ljudstvo, ki je v zadnji vojni jedlo volkove, a je vendar v svojih gorah vztrajalo tako dolgo, da so prispeli zavezniki in v Vardarski dolini udarili centralnim silam smrtni udarec. Jugoslavlani so strmoglavili svojo apizersko vlado, ostali zvesti svojim pogodbam in zavrnili grožnje dveh ogromnih velesil. Obe deželi sta bili napadene dne 6. aprila in sta plačali strahotno ceno za svoje medsebojno prijateljstvo in za zvestobo idealom, za katere se zdaj bori 31 Zedinjenih narodov. Njihova mesta so bila porušena, na tisoče civilnega prebivalstva je bilo pokolenega od strojnica in njihove dežele so bile oropane vsega, kar je sovražnik le mogel odnesti. Milijon Grkov in milijon Jugoslovanov je umrlo — kar je najvišja cena, plačana od katerega koli drugega naroda v tem boju za svobodo sveta, ako upoštevamo razmerje s celokupnim prebivalstvom. A kljub temu se še vedno naprej bore. Ni dvoma o tem, da sta si Grčija in Jugoslavija zaslužili občudovanje nas vseh in častno mesto v zgodovini in v zboru narodov nove Evrope po zmagi."

Senator Elbert Thomas, Utah
Senator Thomas je član senatovih odborov za vojno in za zunanje zadeve. Njegova izjava je bila naslednja: "V pomladanski sezoni 1941 so bili izgledi onih redkih demokracij, ki so se še borile, jako mračni in čas je bil zanje najdragocenejša stvar. Grki so se bili uprli italijanskemu napadalcu in ga vrgli nazaj preko svojih meja in se niso udali niti takrat, ko jih je napadla Nemčija. Ves svet je zrl na Jugoslavijo, katere ljudstvo se ni bilo še nikdar umaknilo v obrambi svoje svobode — to je ljudstvo, ki je v zadnji vojni jedlo volkove, a je vendar v svojih gorah vztrajalo tako dolgo, da so prispeli zavezniki in v Vardarski dolini udarili centralnim silam smrtni udarec. Jugoslavlani so strmoglavili svojo apizersko vlado, ostali zvesti svojim pogodbam in zavrnili grožnje dveh ogromnih velesil. Obe deželi sta bili napadene dne 6. aprila in sta plačali strahotno ceno za svoje medsebojno prijateljstvo in za zvestobo idealom, za katere se zdaj bori 31 Zedinjenih narodov. Njihova mesta so bila porušena, na tisoče civilnega prebivalstva je bilo pokolenega od strojnica in njihove dežele so bile oropane vsega, kar je sovražnik le mogel odnesti. Milijon Grkov in milijon Jugoslovanov je umrlo — kar je najvišja cena, plačana od katerega koli drugega naroda v tem boju za svobodo sveta, ako upoštevamo razmerje s celokupnim prebivalstvom. A kljub temu se še vedno naprej bore. Ni dvoma o tem, da sta si Grčija in Jugoslavija zaslužili občudovanje nas vseh in častno mesto v zgodovini in v zboru narodov nove Evrope po zmagi."

Senator Elbert Thomas, Utah
Senator Thomas je član senatovih odborov za vojno in za zunanje zadeve. Njegova izjava je bila naslednja: "V pomladanski sezoni 1941 so bili izgledi onih redkih demokracij, ki so se še borile, jako mračni in čas je bil zanje najdragocenejša stvar. Grki so se bili uprli italijanskemu napadalcu in ga vrgli nazaj preko svojih meja in se niso udali niti takrat, ko jih je napadla Nemčija. Ves svet je zrl na Jugoslavijo, katere ljudstvo se ni bilo še nikdar umaknilo v obrambi svoje svobode — to je ljudstvo, ki je v zadnji vojni jedlo volkove, a je vendar v svojih gorah vztrajalo tako dolgo, da so prispeli zavezniki in v Vardarski dolini udarili centralnim silam smrtni udarec. Jugoslavlani so strmoglavili svojo apizersko vlado, ostali zvesti svojim pogodbam in zavrnili grožnje dveh ogromnih velesil. Obe deželi sta bili napadene dne 6. aprila in sta plačali strahotno ceno za svoje medsebojno prijateljstvo in za zvestobo idealom, za katere se zdaj bori 31 Zedinjenih narodov. Njihova mesta so bila porušena, na tisoče civilnega prebivalstva je bilo pokolenega od strojnica in njihove dežele so bile oropane vsega, kar je sovražnik le mogel odnesti. Milijon Grkov in milijon Jugoslovanov je umrlo — kar je najvišja cena, plačana od katerega koli drugega naroda v tem boju za svobodo sveta, ako upoštevamo razmerje s celokupnim prebivalstvom. A kljub temu se še vedno naprej bore. Ni dvoma o tem, da sta si Grčija in Jugoslavija zaslužili občudovanje nas vseh in častno mesto v zgodovini in v zboru narodov nove Evrope po zmagi."

Senator Bennett Champ Clark, Missouri

Senator Clark je član senatovega komiteja za zunanje odnose. Njegova izjava je naslednja: "Pred dvema letoma se je nemška pošast začela valiti na Jugoslavijo. Par dni poprej, dne 27. marca 1941, je jugoslovnaske ljudstvo uvidelo, da je pronacistična vlada mešetarila za njegovo čast in je pregnalo kvizlinge, ki so sklenili pakt z Nemčijo, zavrglo je pogodbo in se odločilo za boj z nemškimi tolpami. Nikdo izmed onih, ki so doživeli to fazo sedanje vojne, ne bo mogel pozabiti usode Belgrada — nepotrebno uničenje tega in mnogih drugih neoboroženih 'odprtih mest' in malih krajev. Jugoslovnaske armade se je borila junaško, toda nacisti so se valili preko vse dežele, kakor povodenj ali požar in s svojimi mehaniziranimi valovi pokrili vso zemljo, katere slabo oboroženi Srbi, Hrvati in Slovenci niso mogli braniti. Nacisti so mislili, da so si jo zares osvojili. Toda kmalu so v svoje presenečenje uvideli, da je podjarmljenje Jugoslavije naloga, ki nima nobenega konca. Kmalu so se pojavili četniki, slavni po svojih pesmih in dejanjih in ustvarili različne točke odpornosti, ki so imeli v planinskih krajih neštete oporišče. Te skupine rebelev so se spojile v ogromno armado, ki zdaj gloda življenjsko važne organe nacistične pošasti, ki je požrla njihovo zemljo. Kmalu se bodo Jugoslavlani s pomočjo zaveznikov pregrizli ven v sončno luč in svobodo.

Senator Bennett Champ Clark, Missouri
Senator Clark je član senatovega komiteja za zunanje odnose. Njegova izjava je naslednja: "Pred dvema letoma se je nemška pošast začela valiti na Jugoslavijo. Par dni poprej, dne 27. marca 1941, je jugoslovnaske ljudstvo uvidelo, da je pronacistična vlada mešetarila za njegovo čast in je pregnalo kvizlinge, ki so sklenili pakt z Nemčijo, zavrglo je pogodbo in se odločilo za boj z nemškimi tolpami. Nikdo izmed onih, ki so doživeli to fazo sedanje vojne, ne bo mogel pozabiti usode Belgrada — nepotrebno uničenje tega in mnogih drugih neoboroženih 'odprtih mest' in malih krajev. Jugoslovnaske armade se je borila junaško, toda nacisti so se valili preko vse dežele, kakor povodenj ali požar in s svojimi mehaniziranimi valovi pokrili vso zemljo, katere slabo oboroženi Srbi, Hrvati in Slovenci niso mogli braniti. Nacisti so mislili, da so si jo zares osvojili. Toda kmalu so v svoje presenečenje uvideli, da je podjarmljenje Jugoslavije naloga, ki nima nobenega konca. Kmalu so se pojavili četniki, slavni po svojih pesmih in dejanjih in ustvarili različne točke odpornosti, ki so imeli v planinskih krajih neštete oporišče. Te skupine rebelev so se spojile v ogromno armado, ki zdaj gloda življenjsko važne organe nacistične pošasti, ki je požrla njihovo zemljo. Kmalu se bodo Jugoslavlani s pomočjo zaveznikov pregrizli ven v sončno luč in svobodo.

Senator Bennett Champ Clark, Missouri
Senator Clark je član senatovega komiteja za zunanje odnose. Njegova izjava je naslednja: "Pred dvema letoma se je nemška pošast začela valiti na Jugoslavijo. Par dni poprej, dne 27. marca 1941, je jugoslovnaske ljudstvo uvidelo, da je pronacistična vlada mešetarila za njegovo čast in je pregnalo kvizlinge, ki so sklenili pakt z Nemčijo, zavrglo je pogodbo in se odločilo za boj z nemškimi tolpami. Nikdo izmed onih, ki so doživeli to fazo sedanje vojne, ne bo mogel pozabiti usode Belgrada — nepotrebno uničenje tega in mnogih drugih neoboroženih 'odprtih mest' in malih krajev. Jugoslovnaske armade se je borila junaško, toda nacisti so se valili preko vse dežele, kakor povodenj ali požar in s svojimi mehaniziranimi valovi pokrili vso zemljo, katere slabo oboroženi Srbi, Hrvati in Slovenci niso mogli braniti. Nacisti so mislili, da so si jo zares osvojili. Toda kmalu so v svoje presenečenje uvideli, da je podjarmljenje Jugoslavije naloga, ki nima nobenega konca. Kmalu so se pojavili četniki, slavni po svojih pesmih in dejanjih in ustvarili različne točke odpornosti, ki so imeli v planinskih krajih neštete oporišče. Te skupine rebelev so se spojile v ogromno armado, ki zdaj gloda življenjsko važne organe nacistične pošasti, ki je požrla njihovo zemljo. Kmalu se bodo Jugoslavlani s pomočjo zaveznikov pregrizli ven v sončno luč in svobodo.

Senator Bennett Champ Clark, Missouri
Senator Clark je član senatovega komiteja za zunanje odnose. Njegova izjava je naslednja: "Pred dvema letoma se je nemška pošast začela valiti na Jugoslavijo. Par dni poprej, dne 27. marca 1941, je jugoslovnaske ljudstvo uvidelo, da je pronacistična vlada mešetarila za njegovo čast in je pregnalo kvizlinge, ki so sklenili pakt z Nemčijo, zavrglo je pogodbo in se odločilo za boj z nemškimi tolpami. Nikdo izmed onih, ki so doživeli to fazo sedanje vojne, ne bo mogel pozabiti usode Belgrada — nepotrebno uničenje tega in mnogih drugih neoboroženih 'odprtih mest' in malih krajev. Jugoslovnaske armade se je borila junaško, toda nacisti so se valili preko vse dežele, kakor povodenj ali požar in s svojimi mehaniziranimi valovi pokrili vso zemljo, katere slabo oboroženi Srbi, Hrvati in Slovenci niso mogli braniti. Nacisti so mislili, da so si jo zares osvojili. Toda kmalu so v svoje presenečenje uvideli, da je podjarmljenje Jugoslavije naloga, ki nima nobenega konca. Kmalu so se pojavili četniki, slavni po svojih pesmih in dejanjih in ustvarili različne točke odpornosti, ki so imeli v planinskih krajih neštete oporišče. Te skupine rebelev so se spojile v ogromno armado, ki zdaj gloda življenjsko važne organe nacistične pošasti, ki je požrla njihovo zemljo. Kmalu se bodo Jugoslavlani s pomočjo zaveznikov pregrizli ven v sončno luč in svobodo.

Senator Bennett Champ Clark, Missouri
Senator Clark je član senatovega komiteja za zunanje odnose. Njegova izjava je naslednja: "Pred dvema letoma se je nemška pošast začela valiti na Jugoslavijo. Par dni poprej, dne 27. marca 1941, je jugoslovnaske ljudstvo uvidelo, da je pronacistična vlada mešetarila za njegovo čast in je pregnalo kvizlinge, ki so sklenili pakt z Nemčijo, zavrglo je pogodbo in se odločilo za boj z nemškimi tolpami. Nikdo izmed onih, ki so doživeli to fazo sedanje vojne, ne bo mogel pozabiti usode Belgrada — nepotrebno uničenje tega in mnogih drugih neoboroženih 'odprtih mest' in malih krajev. Jugoslovnaske armade se je borila junaško, toda nacisti so se valili preko vse dežele, kakor povodenj ali požar in s svojimi mehaniziranimi valovi pokrili vso zemljo, katere slabo oboroženi Srbi, Hrvati in Slovenci niso mogli braniti. Nacisti so mislili, da so si jo zares osvojili. Toda kmalu so v svoje presenečenje uvideli, da je podjarmljenje Jugoslavije naloga, ki nima nobenega konca. Kmalu so se pojavili četniki, slavni po svojih pesmih in dejanjih in ustvarili različne točke odpornosti, ki so imeli v planinskih krajih neštete oporišče. Te skupine rebelev so se spojile v ogromno armado, ki zdaj gloda življenjsko važne organe nacistične pošasti, ki je požrla njihovo zemljo. Kmalu se bodo Jugoslavlani s pomočjo zaveznikov pregrizli ven v sončno luč in svobodo.

Senator Bennett Champ Clark, Missouri
Senator Clark je član senatovega komiteja za zunanje odnose. Njegova izjava je naslednja: "Pred dvema letoma se je nemška pošast začela valiti na Jugoslavijo. Par dni poprej, dne 27. marca 1941, je jugoslovnaske ljudstvo uvidelo, da je pronacistična vlada mešetarila za njegovo čast in je pregnalo kvizlinge, ki so sklenili pakt z Nemčijo, zavrglo je pogodbo in se odločilo za boj z nemškimi tolpami. Nikdo izmed onih, ki so doživeli to fazo sedanje vojne, ne bo mogel pozabiti usode Belgrada — nepotrebno uničenje tega in mnogih drugih neoboroženih 'odprtih mest' in malih krajev. Jugoslovnaske armade se je borila junaško, toda nacisti so se valili preko vse dežele, kakor povodenj ali požar in s svojimi mehaniziranimi valovi pokrili vso zemljo, katere slabo oboroženi Srbi, Hrvati in Slovenci niso mogli braniti. Nacisti so mislili, da so si jo zares osvojili. Toda kmalu so v svoje presenečenje uvideli, da je podjarmljenje Jugoslavije naloga, ki nima nobenega konca. Kmalu so se pojavili četniki, slavni po svojih pesmih in dejanjih in ustvarili različne točke odpornosti, ki so imeli v planinskih krajih neštete oporišče. Te skupine rebelev so se spojile v ogromno armado, ki zdaj gloda življenjsko važne organe nacistične pošasti, ki je požrla njihovo zemljo. Kmalu se bodo Jugoslavlani s pomočjo zaveznikov pregrizli ven v sončno luč in svobodo.

Senator Bennett Champ Clark, Missouri
Senator Clark je član senatovega komiteja za zunanje odnose. Njegova izjava je naslednja: "Pred dvema letoma se je nemška pošast začela valiti na Jugoslavijo. Par dni poprej, dne 27. marca 1941, je jugoslovnaske ljudstvo uvidelo, da je pronacistična vlada mešetarila za njegovo čast in je pregnalo kvizlinge, ki so sklenili pakt z Nemčijo, zavrglo je pogodbo in se odločilo za boj z nemškimi tolpami. Nikdo izmed onih, ki so doživeli to fazo sedanje vojne, ne bo mogel pozabiti usode Belgrada — nepotrebno uničenje tega in mnogih drugih neoboroženih 'odprtih mest' in malih krajev. Jugoslovnaske armade se je borila junaško, toda nacisti so se valili preko vse dežele, kakor povodenj ali požar in s svojimi mehaniziranimi valovi pokrili vso zemljo, katere slabo oboroženi Srbi, Hrvati in Slovenci niso mogli braniti. Nacisti so mislili, da so si jo zares osvojili. Toda

ZNANCI

ČRTICE
ANT. ADAMIČ

(Konec.)

"O ne, tega že ne! Glej ga, kako je pameten!" sta se razvnela Franc in Rudolf. "Vsi plačali, vsi prinesli!"

Anton se je vdal. "Pa dobro, meni je tudi všeč." Malomarno je zmajeval z rameni.

"Složni smo! Bratca, saj razumeta, kaj je ulimat! Čoleko moramo kupiti, to je kot pribito. Da bo pa pri tem imenitnem opravilu zaposlen tudi Anton, predlagam: Jaz kupim blago, Franc naroči krojača, obleko ponese mojemu staremu skupno. Da bo slavje veličastnejše, bo ogovoril očeta Anton, ki je študiran. — Slavnostni nagovor v pesniški obliki je tvoja naloga, brat Anton." Rudolf se je prisrčno zasmjal.

"Salo vstran! Prebridka je resnica, da smo prav veliki bedaki," je tehtno poudarjal Franc s skrbnim obrazom. "Staremu, ki ima veliko hišo, in kup denarcev, moramo kupovati oblečila. Mi, ki sami nimamo ničesar! Fej! — Toda pomislite!" Glas se mu je nihal. "Ne moremo drugače. Mar sta že pozabila, kako nas je ugnal pred tremi leti? Ko si je stari akopuh izposodil v posojilnici natančno do belčica toliko, koli-

kor so veljale — o Bog! — ene uboge hlače? Z notarskim pismom se je posojilnica potem še vtedla na hišo — na našo domačijo . . ."

"Sramota!" Anton je posinel. "Grdobija!" se je razsrdil Rudolf.

"Imeli smo sitnosti, potov in stroškov, da smo zbrisali ta madež s hiše. Sta zadovoljna zaradi oblačila?"

"Kakor smo se domenili."

"Mož beseda."

Bratje so si stisnili roke, se poslovili in razšli. —

Tam gori, v prvem nadstropju, nad razhajajočo se trojico se je nalahko in oprezno zaprilo okno. —

Stari nocoj ni legel spat. Globoko upognjen je, ustavlja se pred podobo v črnem okvirju, hodil, begal iz kota v kot. Pretil je otožnemu obrazu na steni, stiskal pesti; zbežal je v kot, pa se zopet vrnil ves skesan, pokleknil pred podobo, sklenil roke in glasno prosil odpuščanja. Molil je, kiel in se jokal. Noč je koptičila nanj goro črnih slutenj.

Opolnoči je bled in šibečih se nog planil v

sobico, kjer je počivala služkinja. Zvonil ji je nad glavo in jo prebudil iz spokojnega sna.

"Vstani! Pokonci!" Prestrašena je gledala v njegov prepadli obraz z razprtimi očmi, iz katerih je plala divja groza.

"Vstani! Pomaga, da odženeva smrt!" je vpil kot blazen.

"Tako, tako! Gospod, molite, nikar se ne bojte, saj je Bog z nami. Že pridem."

Mirila in tolažila ga je kot otroka. Molila sta: Oče naš. Proti jutru se je pomiril. In pomagala mu je v posteljo, bodreč ga, naj zaupa v Boga. Z molitvenikom v roki je zatislil trudne oči.

Ko je prišel popoldne krojač, ga je napodil. Sedel je za pisalno mizo, premišljeval in pisal. —

Sinove je silno zaskrbelo; šli so drugi dan in so obiskali očeta. Ležal je v postelji.

Ni dvignil rok, da blagoslovi otroke, ampak je okrenil obraz k podobi na steni; tja so se ozrli tudi sinovi. Sinovi so gledali, gnani po nevidni moči. Toda mrena jim je zameglila pogled, zato niso videli, kako so materine oči zasenečile dolge trepalnice. Ni jim bilo dano, da bi gledali solčno čisto solzo, ki je kot žarek zdrknila po materinem lepem licu. In — ali se ne odpirajo ustnice kot goreč kelih cvetice? Zdaj — zdaj bo izpregovorila . . .

"Podoba doli!" Oče se sunkoma zravna pokonci.

"Kaj ti je oče? Ne vznemiraj se zaradi te neme slike! Bojan si," ga je miril najstarejši.

"Ha, zaradi neme slike! Saj govori! Podoba vstran! Tu v hiši govorim in zapovedujem samo jazi!"

Sinovi so se vprašujoče spogledali, toda nihče se ni premaknil z mesta.

"Bom pa sam!" Oče je vrgel odejo vstran in šel polnag, omahujočih korakov k steni s podobo. Že je razširil roke, da sname sliko, ko se opoteče.

"Zopet prosjačiš? Ne uslišim te, nikdar jim ne odpustim!" je vpil hripavo, se opotekel, lovil po zraku in padel vznak z glavo ob tla.

Sinovi so priskočili ter ga odnesli v posteljo. Služkinja je prihitela v sobo. Nagnila se je nad onesvečenega gospodarja in mu gladila razorsno čelo, bele lase. "Ubogi oče," je rekla z žalostnim glasom.

Sinovi se niso vznemirjali. Franc je šel po zdravnika, Anton in Rudolf sta pa sedla za mizo in molče opazovala ženo, ki je prinesla mrzle vode in močila z njo očetovo glavo.

Starega Koščaka niso mogli prebuditi k zavesti. Naslednji dan je umrl.

Sinovi so hiteli z zapечатeno oporoko, ki so jo našli v pisalni mizi, k prvemu notarju. Medpotoma so molčali.

Z uradnim, enoličnim glasom je bral notar: "V imenu Boga Očeta, Sina in sv. Duha. Pri popolnoma zdravi pameti in razumu odrejam svojo poslednjo voljo. Hišo darujem ter izročam v last mestnemu zavetišču za onemogle. Z dohodki iz hiše naj se oskrbuje najbolj potreben, od otrok zapuščeni oče. Sinovi hiše niso vredni in ne potrebni. Če jih že štiti zakon, jih naj štiti v imenu matere. Opravo naj vzame služkinja Neža ter še pet tisoč naj dobi iz hiše, ker mi je gospodinjala več kot trideset let. Amen."

prsti in zasikala: "Živi, draga!"

"Toda greh!" je omenila teta.

"Kaj greh!" se je nasmehnila Žuželica. "Greh je zaklati človeka ali začarati starca, a svoje prijatelje ljubiti, gotovo ni greh. Sicer pa sploh ni greha. Greh so si izmislile romarice, da bi varale preprosto ljudstvo. Tudi jaz govorim povesod: Greh, greh, a sama ne vem, čemu!" Žuželica je srknila požirek nalivke in je zopet zaklepetala: "Živi, draga!" To je izrekla očividno sama sebi. — "Trideset let, ženske, sem mislila na greh in se ga bala;

a sedaj vidim, kaj sem zamislila in zaigrala. Ah, jaz neumna! Žensko življenje je kratko in ceniti bi bilo vsak dan. Aniška, zelo si krasna in bogata, ko pride 35, ali 40. leto, sklene svoje življenje! Zato ne postajaj nikogar, živi, izživi se do leta, še ti ostane časa, da se tvoj moliš; še utegneš padati na lena in šivati mrtvaško obleko Bogu daruj svečo, a vraga v burkije. Saj je vse eno! No, rej, kako? Ali hočeš ostati moža?"

"Hočem," se je zasmejala Ana Akimovna. "Sedaj mi je vse eno; vzela si tudi preprosto človeka."

"No da, to bi bilo prav! Kakšnega mladeniča bi si tedaj brala!" Žuželica je pomežiknila in strela z glavo. "Ah!"

"Jaz ji pravim tudi sama: Plemića ne pričakaš, trgovca maraj, a vzemi preprostega človeka," je dostavila teta. "Ti bi vsaj dobila hišo gospodinjstva. Ali je tako malo vrlih ljudi. Saj lahko izbiraš med našimi varniškimi službenci. Vsi pošteni, solidni ljudje."

"Pa še kako!" je pritrdila Žuželica. Imenitni dečki so jo hoče, tetka, da snubim Anjo za Vasilja Sebedinskega?"

"Ne, Vasilij ima predolgege," je dejala teta resno. "Mršav je in nima ugleda."

Poslušalci pri vratih so se smejali.

"Kaj pa Pimenov? Ali ma Pimenova?" je vprašala Žuželica Ana Akimovno.

"Dobro! Snubi me za Pimenova!"

"Pri bogu?"

"Snubi!" je odločno ponovila Ana Akimovna in udarila mizo. "Častna beseda, da ga imam!"

"Prav zares?"

(Dalje prihodnjic.)

Sosedje in druge
novele

Ant. P. Čehov

Poslovenil Fran Pogačnik

BABJE CARSTVO

IV

Večer

(Nadaljevanje.)

"Poznam tako žensko, svojo smrtno sovražnico," je nadaljevala Žuželica in poslušalke po-

nosno motrila. "Kar naprej vzdihuje in se ozira po svetih podobah, vražica! Ko je še gospodovala svojemu starcu in je človek prišel k njej, mu je dala drobtinico s svoje mize, a potem je zahtevala poklonov do tal in pri tem čitala: Dasi si rodila, si obranila devištvo! . . . V praznik ti je podarila košček, v delavniki ga je očitala. Sedaj pa, drage moje, se lahko znesem nad njo, ako se mi ljubi."

Barbaruška je zopet pogledala k sveti sliki in se prekrizala.

"Da, nihče ne pride pome, Spi-

ridovna," je rekla Ana Akimovna, da bi izpremenila pogovor.

"Kaj naj storim?"

"Sama si kriva, ljuba! Čakaš plemića ali izobraženca, mogla bi vzeti trgovca, kakor si sama!"

"Trgovca ne," je vzkliknila teta in se vznemirila. "Reši nas, kraljica nebeska! Plemić ti zapravi denar, a zato bo postopal obzirno s teboj, nespametnica! Trgovec pa bo nastopal tako strogo, da ne najdeš mesta v lastni hiši. Hotela bi se ljubimkati z njim, a on bo rezal kupone, sedež z njim k mizi, a on ti

bo očital lastni kruh in tvoj nizki rod! . . . Vzemi plemića!"

Govorile so vse vprek, prekinjajoč druga drugo, a teta je toliko po mizi s kleščami začela in v vsa zardela in srdita kričala:

"Ne trgovca, ne! Če mi pripelješ v hišo trgovca, ti pobegnem v hiralinjo!"

"Pet, tija!" je zaklicala Žuželica. Ko so umolknile, je zamižala na eno oko in rekla: "Veš kaj, Anuška, lastavica moja! Pač se ti ni treba moštiti kakor drugim. Bogata si, prosta in od ni-

kogar odvisna. A tudi starihim devicam se lahko pripeti, da jim ostanejo otroci, kar je nerodno. Čakaj, jaz ti najdem kakršnegakoli pozabljenega, preprostega človeka, tega poroči zavoljo dostojnosti, potem . . . živi, draga! Možu odineš pet ali deset tisočakov, in naj gre, odkoder je prišel, ti pa ostaneš doma kot samosvoja gospa; ljubiš, kogar hočeš in nihče te ne more obsoditi. Tedaj lahko ljubiš svoje plemiče in izobražence. Ah, to ne bo življenje, nego krasna zabava!" — Žuželica je dlesknila

in zasikala: "Živi, draga!"

"Toda greh!" je omenila teta.

"Kaj greh!" se je nasmehnila Žuželica. "Greh je zaklati človeka ali začarati starca, a svoje prijatelje ljubiti, gotovo ni greh. Sicer pa sploh ni greha. Greh so si izmislile romarice, da bi varale preprosto ljudstvo. Tudi jaz govorim povesod: Greh, greh, a sama ne vem, čemu!" Žuželica je srknila požirek nalivke in je zopet zaklepetala: "Živi, draga!" To je izrekla očividno sama sebi. — "Trideset let, ženske, sem mislila na greh in se ga bala;

prsti in zasikala: "Živi, draga!"

"Toda greh!" je omenila teta.

"Kaj greh!" se je nasmehnila Žuželica. "Greh je zaklati človeka ali začarati starca, a svoje prijatelje ljubiti, gotovo ni greh. Sicer pa sploh ni greha. Greh so si izmislile romarice, da bi varale preprosto ljudstvo. Tudi jaz govorim povesod: Greh, greh, a sama ne vem, čemu!" Žuželica je srknila požirek nalivke in je zopet zaklepetala: "Živi, draga!" To je izrekla očividno sama sebi. — "Trideset let, ženske, sem mislila na greh in se ga bala;

prsti in zasikala: "Živi, draga!"

"Toda greh!" je omenila teta.

"Kaj greh!" se je nasmehnila Žuželica. "Greh je zaklati človeka ali začarati starca, a svoje prijatelje ljubiti, gotovo ni greh. Sicer pa sploh ni greha. Greh so si izmislile romarice, da bi varale preprosto ljudstvo. Tudi jaz govorim povesod: Greh, greh, a sama ne vem, čemu!" Žuželica je srknila požirek nalivke in je zopet zaklepetala: "Živi, draga!" To je izrekla očividno sama sebi. — "Trideset let, ženske, sem mislila na greh in se ga bala;

"Kaj greh!" se je nasmehnila Žuželica. "Greh je zaklati človeka ali začarati starca, a svoje prijatelje ljubiti, gotovo ni greh. Sicer pa sploh ni greha. Greh so si izmislile romarice, da bi varale preprosto ljudstvo. Tudi jaz govorim povesod: Greh, greh, a sama ne vem, čemu!" Žuželica je srknila požirek nalivke in je zopet zaklepetala: "Živi, draga!" To je izrekla očividno sama sebi. — "Trideset let, ženske, sem mislila na greh in se ga bala;

"Kaj greh!" se je nasmehnila Žuželica. "Greh je zaklati človeka ali začarati starca, a svoje prijatelje ljubiti, gotovo ni greh. Sicer pa sploh ni greha. Greh so si izmislile romarice, da bi varale preprosto ljudstvo. Tudi jaz govorim povesod: Greh, greh, a sama ne vem, čemu!" Žuželica je srknila požirek nalivke in je zopet zaklepetala: "Živi, draga!" To je izrekla očividno sama sebi. — "Trideset let, ženske, sem mislila na greh in se ga bala;

"Kaj greh!" se je nasmehnila Žuželica. "Greh je zaklati človeka ali začarati starca, a svoje prijatelje ljubiti, gotovo ni greh. Sicer pa sploh ni greha. Greh so si izmislile romarice, da bi varale preprosto ljudstvo. Tudi jaz govorim povesod: Greh, greh, a sama ne vem, čemu!" Žuželica je srknila požirek nalivke in je zopet zaklepetala: "Živi, draga!" To je izrekla očividno sama sebi. — "Trideset let, ženske, sem mislila na greh in se ga bala;

"Kaj greh!" se je nasmehnila Žuželica. "Greh je zaklati človeka ali začarati starca, a svoje prijatelje ljubiti, gotovo ni greh. Sicer pa sploh ni greha. Greh so si izmislile romarice, da bi varale preprosto ljudstvo. Tudi jaz govorim povesod: Greh, greh, a sama ne vem, čemu!" Žuželica je srknila požirek nalivke in je zopet zaklepetala: "Živi, draga!" To je izrekla očividno sama sebi. — "Trideset let, ženske, sem mislila na greh in se ga bala;

prsti in zasikala: "Živi, draga!"

"Toda greh!" je omenila teta.

"Kaj greh!" se je nasmehnila Žuželica. "Greh je zaklati človeka ali začarati starca, a svoje prijatelje ljubiti, gotovo ni greh. Sicer pa sploh ni greha. Greh so si izmislile romarice, da bi varale preprosto ljudstvo. Tudi jaz govorim povesod: Greh, greh, a sama ne vem, čemu!" Žuželica je srknila požirek nalivke in je zopet zaklepetala: "Živi, draga!" To je izrekla očividno sama sebi. — "Trideset let, ženske, sem mislila na greh in se ga bala;

"Kaj greh!" se je nasmehnila Žuželica. "Greh je zaklati človeka ali začarati starca, a svoje prijatelje ljubiti, gotovo ni greh. Sicer pa sploh ni greha. Greh so si izmislile romarice, da bi varale preprosto ljudstvo. Tudi jaz govorim povesod: Greh, greh, a sama ne vem, čemu!" Žuželica je srknila požirek nalivke in je zopet zaklepetala: "Živi, draga!" To je izrekla očividno sama sebi. — "Trideset let, ženske, sem mislila na greh in se ga bala;

"Kaj greh!" se je nasmehnila Žuželica. "Greh je zaklati človeka ali začarati starca, a svoje prijatelje ljubiti, gotovo ni greh. Sicer pa sploh ni greha. Greh so si izmislile romarice, da bi varale preprosto ljudstvo. Tudi jaz govorim povesod: Greh, greh, a sama ne vem, čemu!" Žuželica je srknila požirek nalivke in je zopet zaklepetala: "Živi, draga!" To je izrekla očividno sama sebi. — "Trideset let, ženske, sem mislila na greh in se ga bala;

"Kaj greh!" se je nasmehnila Žuželica. "Greh je zaklati človeka ali začarati starca, a svoje prijatelje ljubiti, gotovo ni greh. Sicer pa sploh ni greha. Greh so si izmislile romarice, da bi varale preprosto ljudstvo. Tudi jaz govorim povesod: Greh, greh, a sama ne vem, čemu!" Žuželica je srknila požirek nalivke in je zopet zaklepetala: "Živi, draga!" To je izrekla očividno sama sebi. — "Trideset let, ženske, sem mislila na greh in se ga bala;

"Kaj greh!" se je nasmehnila Žuželica. "Greh je zaklati človeka ali začarati starca, a svoje prijatelje ljubiti, gotovo ni greh. Sicer pa sploh ni greha. Greh so si izmislile romarice, da bi varale preprosto ljudstvo. Tudi jaz govorim povesod: Greh, greh, a sama ne vem, čemu!" Žuželica je srknila požirek nalivke in je zopet zaklepetala: "Živi, draga!" To je izrekla očividno sama sebi. — "Trideset let, ženske, sem mislila na greh in se ga bala;

DRUGO VOJNO posojilo se je začelo 12. aprila VLADA MORA DOBITI 13 MILIJARD DOLARJEV

Vlada Združenih držav hoče, da ji v prihodnjih nekaj tednih posojimo 13 milijard dolarjev. To lahko storimo in MORAMO storiti. Vsak Američan se mora zavedati sledeče resnice:

V tej naši najhujši vojni smo dobro začeli. Izvežbali smo dosti vojakov, izdelali smo dosti orožja in zgradili mnogo ladij.

To je pa komaj začetek. Nihče med nami, noben moški in nobena ženska ne more za trdno reči, da to zadostuje za našo zmago v tej vojni!

ZGRADITI MORAMO VEČ!

Prekosili smo vse rekorde, ko smo lani zgradili osem milijonov ton ladij. Toda možje v armadi in mornarici, ki vedo, kako stvar stoji, vam lahko povedo, da niti 18 MILLJONOV TON, ki jih zgradimo v tem letu, ne bo dovolj!

NAŠ BOJ MORA BITI VEČJI!

Odslej pa do zmage mora biti Amerika v ofenzivi. Vaši sinovi, bratje in zakonski možje morajo v vedno večjem številu odhajati na bojno

polje. Naše izgube so se že začele množiti — in zanaprej bodo vedno večje.

ZATO MORAMO KUPITI ŠE VEČ BONDŌV!

Seveda jih že zdaj kupujemo. Toda pomagati moramo, da se pokrijejo stroški povečane gradnje in bojevanja . . . Storit moramo po vseh svojih močeh vsaj toliko, kolikor žrtvujejo oni Američani, ki se potijo in bojujejo na tucet frontah — najbolj krvavo bojevanje pa šele pride. Odkrito dejstvo je: če hočemo, da bo naša vojna gladko tekla, moramo ta mesec izveči iz naših žepov še posebnih 13 milijard dolarjev — to je 13 milijard dolarjev poleg našega rednega kupovanja vojnih bondŏv!

V prihodnjih tednih vas obišče eden naših tisočerihih prostovoljcev, ki so dali ves svoj čas in napor tej bondni kampanji — toda ne čakajte nanj. Odločite se takoj, da stopite v banko, na pošto ali kjer koli je najbližji prostor, kjer prodajajo vojne bonde in tamkaj storite svojo dolžnost še predno bo ta kampanja zaključena. Ne pozabite: s tem, da storite svojo dolžnost, nare-

dite sami sebi eno največjih uslug v svojem življenju!

Kajti vojni bondi Združenih držav so najboljša investicija na svetu. To je investicija, ki se prilaga vašemu položaju. Ta investicija vam pa tudi daje priložnost, kakršna pride le enkrat v življenju, da namreč dobite svet, v kakršnem hočete živeti po tej vojni. Vsak cent, ki ga vložite v vojne bonde, bo pomagal do garancij za veliko dela in zaslujka v mirnem času.

Za domovino — za svojo korist — investirajte v te bonde vse, kar morete!!

SEDEM RAZLIČNIH VRST BONDŌV
JE—IZBERITE SI ONE, KI SE
NAJBOLJ PRILEŽEJO
VAŠIM RAZMERAM

Federalni vojni hranilni bondi, serija E: Zelo dobri za investiranje prihrankov posameznika in družine. Nosijo vam \$4 na vsake \$3, kadar bond dozori. Ti bondi so namenjeni predvsem za male vložnike. Datirani so prvega v mesecu, v katerem kupite bonde. Prinesejo vam 2.9% obresti na leto, če jih držite do časa dozo-

relosti. Ti bondi so v vsotah: \$25, \$50, \$100, \$500 in \$1000. Vnovčite jih lahko vsak čas po roku 60 dni od dneva nakupa. Cena jim je 75% zrelostne vrednosti.

Zakladni bondi z 2½% obresti, ki potujejo 1964-1969: Ti bondi se vedno lahko vnovčijo, banke jih rade vzamejo kot zastavo in so dobra investicija za sklade, premoženje in kor za posameznike. Posebna ugodnost pri teh bondih je, da se z nabiranimi obrestmi vrednost porabijo kot plačilo za federalne premoženjske davke. Datirani so 15. aprila 1943 in potujejo 15. junija 1969. Nahajajo se v vsotah: \$500, \$1000, \$5000, \$10,000, \$100,000 in tudi za \$1,000,000, ako je registrirano. Vnovčenje se začne 1. junija 1964 in se nadaljuje "at par" in z nabiranimi obrestmi vrednost na vsak obrestni datum štirimesečnem naznanilu. Sprejemljivi so le za federalne davke.

Druge sekuritete: Davčne note serije C certifikatne dolžnice, ki nosijo ½%; zakladni bondi 1950-1952, ki nosijo 2%; federalni hranilni bondi serije F; federalni hranilni bondi serije